

Zrozumieć przeszłość. Dzieje najnowsze po 1939 roku.

Plan wynikowy

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
		Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
II WOJNA ŚWIATOWA						
1. Wojna obronna Polski	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowania do wojny – wybuch wojny – armie walczących stron – przebieg działań wojennych – atak sowiecki na Polskę – ostatnie walki – bilans walk 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna błyskawiczna (Blitzkrieg)</i>, <i>bitwa graniczna</i> – zna daty: ataku III Rzeszy na Polskę (1 IX 1939 r.), obrony polskiej placówki wojskowej na Westerplatte (1–7 IX 1939 r.), bitwy pod Wizną (8–10 IX 1939 r.), bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939 r.), ataku ZSRR na Polskę (17 IX 1939 r.), bitwy pod Kockiem (2–5 X 1939 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dywersja</i>, <i>V kolumna</i>, – zna daty: sojuszu polsko-brytyjskiego (25 VIII 1939 r.), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Wielką Brytanię i Francję (3 IX 1939 r.), bitwy pod Mławą (3 IX 1939 r.), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939 r.), ewakuacji polskich władz państwowych i wojskowych do 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Fall Weiss</i>, <i>provokacja gliwicka</i> – zna daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939 r.), narady w Abbeville (12 IX 1939 r.), szarży pod Krojantami (1 IX 1939 r.), bitwy pod Mokrą (1 IX 1939 r.), bitew pod Piotrkowem Trybunalskim i Tomaszowem Mazowieckim (4–7 IX 1939 r.), bitew w 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Franciszka Dąbrowskiego, Konrada Guderskiego, Wacława Grzybowskiego, Tadeusza Piskora – omawia główne założenia koncepcji przedmościa rumuńskiego – porównuje stosunek sił i uzbrojenia armii polskiej i niemieckiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia przygotowania Polski do konfliktu z Niemcami i ZSRR – ocenia postawę Wielkiej Brytanii i Francji wobec wojny obronnej Polski – ocenia postawę Naczelnego Dowództwa i polskich władz w czasie wojny obronnej – ocenia kampanię wrześniową.

		<p>– identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała wojna błyskawiczna</p> <p>– przedstawia bilans wojny obronnej Polski.</p>	<p>Rumunii (17/18 IX 1939 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stefana Starzyńskiego, Franciszka Kleeberga, Władysława Raczkiewicza</p> <p>– wskazuje na mapie główne kierunki natarcia wojsk niemieckich na Polskę</p> <p>– charakteryzuje polski plan wojny z Niemcami</p> <p>– określa, jakie wspólne cele łączyły Niemcy i ZSRR w 1939 r.</p> <p>– omawia politykę sojuszników Polski w czasie trwania wojny obronnej</p> <p>– przedstawia postawę wojsk niemieckich i radzieckich wobec polskich jeńców i</p>	<p>Lasach Lubelskich (17–26 IX 1939 r.), kapitulacji Gdyni (19 IX 1939 r.), kapitulacji Helu (2 X 1939 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Heinza Guderiana, Reinharda Heydricha, Tadeusza Kutrzeby, Władysława Bortnowskiego, Józefa Unruga</p> <p>– przedstawia działania dywersyjne przeprowadzone przez Niemców przed wybuchem wojny</p> <p>– omawia taktyczne założenia Fall Weiss</p> <p>– wyjaśnia różnicę między oddziałami zmobilizowanymi i improwizowanymi</p> <p>– przedstawia</p>		
--	--	--	---	--	--	--

			ludności cywilnej.	przebieg walk polsko-niemieckich w czasie wojny obronnej – omawia przebieg walk wojsk polskich z Armią Czerwoną – charakteryzuje postawę Naczelnego Dowództwa i polskich władz w czasie wojny obronnej.		
2. Ekspansja Hitlera i Stalina w latach 1939–1941	– wojna radziecko-fińska – aneksja republik bałtyckich i Besarabii – atak III Rzeszy na Danię i Norwegię – ofensywa niemiecka w Europie Zachodniej – bitwa o Anglię – walki na Bałkanach – zmagania w Afryce Północnej	– wyjaśnia znaczenie terminu: kolaboracja – zna daty: ataku III Rzeszy na Danię i Norwegię (9 IV 1940 r.), rozpoczęcia ofensywy niemieckiej na Zachodzie (10 V 1940 r.), bitwy o Anglię (10 VII – 31 X 1940 r.), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV 1941 r.) – identyfikuje posta-	– wyjaśnia znaczenie terminów: „ <i>wojna zimowa</i> ”, <i>linia Maginota</i> , <i>Fall Gelb</i> , „ <i>Lew Morski</i> ” – zna daty: „wojny zimowej” (30 XI 1939 – 12 III 1940 r.), aneksji Litwy, Łotwy i Estonii przez ZSRR (VII 1940 r.), zajęcia Paryża przez Niemcy (14 VI 1940	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>linia Mannerheima</i> , <i>Państwo Francuskie (Państwo Vichy)</i> , – zna daty: „aneksji Besarabii przez ZSRR (VIII 1940 r.), bitwy o Flandrię (V 1940 r.), zawieszenia broni w Compiègne (22 VI 1940 r.),	– zna daty: zajęcia Somali brytyjskiej przez Włochów (VIII 1940 r.), odzyskania niepodległości przez Etiopię (XII 1940 r.), powołania Francuskiego Komitetu Narodowego w Londynie (1941 r.), stłumienia proniemieckiego powstania w Iraku	– ocenia, jakie znaczenie miała porażką Niemiec w bitwie o Anglię – ocenia postawy narodów walczących z ekspansją niemiecką.

		<p>cie: Charlesa de Gaulle'a, Winstona Churchilla</p> <p>– omawia przyczyny i skutki ekspansji III Rzeszy na państwa skandynawskie</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki ofensywy niemieckiej w Europie Zachodniej.</p>	<p>r.), wypowiedzenia wojny Francji przez Włochy (10 VI 1940 r.), podpisania paktu trzech (27 IX 1940 r.), ataku Włoch na Grecję (1940 r.), bitwy o Tobruk (IV – XI 1941 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Hermanna Göringa, Erwina Rommla</p> <p>– wskazuje na mapie kraje podbite przez III Rzeszę w 1940 r., obszary zajęte przez ZSRR w latach 1939–1941</p> <p>– charakteryzuje przebieg ekspansji III Rzeszy na państwa skandynawskie</p> <p>– omawia przebieg ekspansji III Rzeszy na Europę Zachod-</p>	<p>uchwalenia Lend-Lease Act (III 1941 r.), dołączenia do paktu trzech Węgier, Słowacji i Rumunii (XI 1940 r.) oraz Bułgarii (III 1941 r.), zajęcia Libii przez Brytyjczyków (II 1941 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Carla Gustawa Mannerheima, Philippa Pétaina</p> <p>– wskazuje na mapie kraje, które znajdowały się we władaniu państw Osi i ich sprzymierzeńców w 1940 r.</p> <p>– omawia przyczyny, przebieg i skutki wojny radziecko-fińskiej</p> <p>– przedstawia działania, jakie podjął ZSRR w celu</p>	<p>(V–VI 1941 r.), zajęcia Iranu przez Wielką Brytanię i ZSRR (IX 1941 r.),</p> <p>– identyfikuje postać: Rudolfa Hessa</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę odegrała działalność Francuskiego Komitetu Narodowego</p> <p>– wymienia czynniki, które zdecydowały o klęsce wojsk francuskich w starciu z III Rzeszą</p> <p>– przedstawia próby realizacji imperialnych planów Włoch.</p>	
--	--	---	---	--	---	--

			<p>nią</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg i skutki bitwy o Anglię – charakteryzuje przebieg i skutki walk na Bałkanach. 	<p>zajęcia państw nadbałtyckich</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje okoliczności przystąpienia państw bałkańskich do paktu trzech – wyjaśnia, dlaczego III Rzeszy i Wielkiej Brytanii zależało na zajęciu Bliskiego Wschodu – przedstawia przebieg i skutki walk w Afryce Północnej. 		
3. Walki w latach 1941–1943	<ul style="list-style-type: none"> – geneza wojny niemiecko-radzieckiej – siły walczących stron – atak Niemiec na ZSRR – oblężenie Leningradu – bitwa pod Stalingradem – walki na morzach – wybuch wojny na Dalekim Wschodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>sowietyzacja</i> – zna daty: ataku Niemiec na ZSRR (22 VI 1941 r.), ataku Japonii na USA (7 XII 1941 r.) – przedstawia przyczyny wojny niemiecko-radzieckiej – omawia okoliczności ataku Japonii na USA. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>operacja Barbarossa</i>, <i>Lebensraum</i>, „<i>Operacja Cytadela</i>”, „<i>wilcze stada</i>” – zna daty: bitwy o Moskwę (XII 1941 r.), oblężenia Leningradu (IX 1941 – I 1944 r.), 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czołg T-34</i> – zna daty: kapitulacji wojsk niemiecko-włoskich w Afryce (13 V 1943 r.), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Włochy (X 1943 r.) – identyfikuje 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Pietra Badoglio – przedstawia skutki polityczne i militarne utworzenia frontu na Sycylii i we Włoszech. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie wojny niemiecko-radzieckiej dla losów II wojny światowej.

	<p>– zakończenie walk w Afryce – utworzenie frontu na Sycylii i we Włoszech</p>		<p>bitwy pod Stalingradem (VIII 1942–II 1943 r.), bitwy pod Kurskiem (VII – VIII 1943 r.), bitwy o Midway (VI 1942 r.), bitwy pod El-Alamein (VII–XI 1942 r.), lądowania aliantów na Sycylii (VII 1943 r.) – identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Bernarda Law Montgomery, Dwighta Eisenhowera – omawia strategiczne założenia planu <i>Barbarossa</i> – wskazuje przełomowe wydarzenia w przebiegu wojny radziecko-niemieckiej – przedstawia</p>	<p>postacie: Friedricha von Paulusa, Georgija Żukowa, Isoroku Yamamoto – wskazuje na mapie tereny zajęte przez wojska niemieckie w wyniku realizacji planu „Barbarossa”, kierunki kontrofensywy Armii Czerwonej latach 1942–1943 r. oraz odzyskane tereny – porównuje siły militarne III Rzeszy i ZSRR – charakteryzuje przebieg wojny radziecko-niemieckiej – opisuje przebieg i skutki walki na morzach – przedstawia zasięg ekspansji i</p>		
--	---	--	--	--	--	--

			<p>politykę okupacyjnych władz niemieckich na zajętych terenach ZSRR</p> <p>– omawia przebieg walk aliantów w Afryce Północnej.</p>	<p>politykę japońską w Azji.</p>		
<p>4. Polityka okupacyjna III Rzeszy</p>	<p>– okupacja Europy Zachodniej i Skandynawii</p> <p>– nazistowski plan eksterminacji Żydów</p> <p>– postawy społeczeństw i rządów świata zachodniego oraz Kościoła katolickiego wobec Holokaustu</p> <p>– stosunek hitlerowskich Niemiec do podbitych narodów Europy Wschodniej</p> <p>– hitlerowska polityka rasowa i</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>getto</i>, <i>Holokaust</i></p> <p>– charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Einsatzgruppen</i>, <i>szmalcownictwo</i></p> <p>– identyfikuje postaci: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej, Josipa Broz-Tito, Juliana Grobelnego</p> <p>– charakteryzuje politykę okupantów niemieckich w Europie Zachodniej i Skandynawii</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał plan „Ostatecznego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Résistance</i>, <i>Generalny Plan Wschodni</i>, <i>Włoska Republika Socjalna</i></p> <p>– zna datę konferencji w Wannsee (29 I 1942 r.)</p> <p>– identyfikuje postaci: Vidkuna Quislinga, Raoula Wallenberga, Anne Frank, Oskara Schindlera, Andrieja Własowa</p> <p>– opisuje postawy narodów Europy</p>	<p>– omawia skutki polityki represji prowadzonej przez władze okupacyjne</p> <p>– przedstawia postawę Kościoła wobec Holokaustu.</p>	<p>– ocenia postawy społeczeństw i rządów europejskich wobec Holokaustu</p> <p>– ocenia postawę Kościoła wobec Holokaustu.</p>

	<p>prześladowanie wybranych grup społecznych</p>		<p>rozwiązania kwestii żydowskiej” – przedstawia sposoby, metody i skalę eksterminacji ludności Żydowskiej.</p>	<p>Zachodniej i Skandynawii wobec niemieckiego okupanta – przedstawia stosunek hitlerowskich Niemiec wobec podbitych narodów Europy Wschodniej – wyjaśnia, na czym polegała hitlerowska polityka rasowa.</p>		
<p>5. Koniec II wojny światowej</p>	<p>– front wschodni w 1944 r. – wojna na Pacyfiku – powstanie wielkiej koalicji – utworzenie frontu na Sycylii i we Włoszech – konferencja w Teheranie – konferencja w Jałcie – kapitulacja Niemiec i koniec wojny</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>operacja „Overlord”</i>, <i>kamikadze</i> – zna daty: konferencji w Teheranie (XI/XII 1943 r.), lądowania aliantów w Normandii (6 VI 1944 r.), konferencji w Jałcie (II 1945 r.), zrzucenia bomby atomowej na Hiroszimę (6 VIII 1945 r.) i Nagasaki (9 VIII</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>operacja „Market-Garden”</i>, <i>taktyka żabich skoków</i> – zna daty: podpisania <i>Karty Atlantyckiej</i> (14 VIII 1941 r.), bitwy pod Falaise (VII 1944 r.), kontrofensywy niemieckiej w Ardenach (XII 1944</p>	<p>– zna daty: konferencji w Casablance (I 1943 r.), operacji Bagration (VI – VIII 1944 r.), powstania w Paryżu (VIII 1944 r.), sforsowania Wału Pomorskiego (III 1945 r.), śmierci Adolfa Hitlera (30 IV 1945 r.), zajęcia Okinawy (IV 1945 r.) – identyfikuje</p>	<p>– zna datę spotkania w Torgau (24 IV 1945 r.) – przedstawia stosunek Stanów Zjednoczonych do krajów Europy Środkowo-Wschodniej.</p>	<p>– ocenia wpływ przystąpienia USA do wojny na jej przebieg – ocenia decyzję o zrzuceniu bomby atomowej – ocenia politykę Stanów Zjednoczonych wobec krajów Europy Środkowo-Wschodniej.</p>

	<p>w Europie – koniec wojny na Dalekim Wschodzie</p>	<p>1945 r.) – identyfikuje postacie: Douglasa MacArthura, Harry’ego Trumana – omawia postanowienia konferencji w Teheranie i Jałcie.</p>	<p>r.), operacji berlińskiej (16 IV – 2 V 1945 r.), podpisania przez Niemcy kapitulacji w Reims (7 V 1945 r.), podpisania przez Niemcy kapitulacji w Berlinie (8 V 1945 r.), kapitulacji Japonii (2 IX 1945 r.) – identyfikuje postacie: Dwighta Eisehowera, Georga Pattona, Alfreda Jodla, Wilhelma Keitela – wskazuje na mapie kierunki ofensywy Armii Czerwonej w 1944 r., miejsca operacji „Overlord” i „Market-Garden” – przedstawia okoliczności podpisania Karty Atlantyckiej i jej postanowienia</p>	<p>postacie: Hirohito – omawia zmiany na froncie wschodnim w 1944 r. – charakteryzuje przebieg wojny na Pacyfiku po 1943 r. – omawia postanowienia konferencji w Casablance – opisuje okoliczności kapitulacji Niemiec – przedstawia przebieg działań wojennych na Dalekim Wschodzie w 1945 r.</p>		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>– omawia proces powstawania koalicji antyhitlerowskiej</p> <p>– opisuje przebieg lądowania aliantów w Normandii i walk w Europie Zachodniej.</p>			
6. Społeczeństwo polskie podczas okupacji	<p>– podział ziem polskich</p> <p>– polityka władz ZSRR na okupowanych ziemiach II Rzeczypospolitej</p> <p>– deportacje ludności polskiej w głąb ZSRR</p> <p>– polscy jeńcy w ZSRR i zbrodnia katyńska</p> <p>– okupacja niemiecka w Polsce na tle okupacji w innych krajach Europy</p> <p>– sytuacja Polaków na ziemiach wcielonych do III Rzeszy</p> <p>– polityka</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>deportacja, obóz koncentracyjny, obóz zagłady</i></p> <p>– zna datę zbrodni katyńskiej (IV–V 1940 r.)</p> <p>– wskazuje na mapie miejsca, w których znajdowały się niemieckie obozy zagłady, ważniejsze getta żydowskie, miejsca masowych mordów i pochówku polskich oficerów</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał proces sowietyzacji</p> <p>– przedstawia</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>paszportyzacja, Akcja Specjalna „Kraków”, akcja AB, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, szmalcownik</i></p> <p>– zna daty: podpisania radziecko-niemieckiego traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939 r.), Akcji Specjalnej „Kraków” (XI 1939 r.), akcji AB (1940 r.), powstania w</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>niemiecka lista narodowa (Volkslista), Żydowska Organizacja Bojowa</i></p> <p>– zna datę wysiedlenia Polaków z Zamojszczyzny (1943 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Ławrentija Berii, Jürgena Stroopa, Wandy Wasilewskiej</p> <p>– wskazuje na mapie kierunki</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Żydowski Związek Wojskowy, stroj batalion, Endlösung</i>,</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa i Wiktorii Ulmów</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polaków na ziemiach wcielonych do III Rzeszy miało wprowadzenie niemieckiej listy narodowościowej</p> <p>– porównuje okupację niemiecką w Polsce i innych krajach</p>	<p>– ocenia postawy Polaków, którzy wpisywali się na Volkslistę</p> <p>– ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec Holokaustu.</p>

	<p>niemiecka w Generalnym Gubernatorstwie – terror hitlerowski i zbrodnie niemieckie wobec narodu polskiego – Holokaust na ziemiach polskich – powstanie w getcie warszawskim – postawa społeczeństwa polskiego wobec Holokaustu – pierwsze organizacje konspiracyjne</p>	<p>sposoby represji stosowane przez okupanta niemieckiego – omawia metody eksterminacji stosowane przez niemieckie okupacyjne władze.</p>	<p>getcie warszawskim (19 IV–16 V 1943 r.) – identyfikuje postacie: Mordechaja Anielewicza, Marka Edelmana, Jana Karskiego, Ireny Sendlerowej, – wskazuje na mapie podział ziem polskich pod okupacją w 1939 r. i zmiany terytorialne po 1941 r., – przedstawia politykę okupacyjnych władz radzieckich wobec Polaków na Kresach Wschodnich – opisuje deportacje polskiej ludności z Kresów Wschodnich i warunki życia na</p>	<p>deportacji ludności polskiej w głąb ZSRR – charakteryzuje represje gospodarcze okupacyjnych władz radzieckich – opisuje politykę władz radzieckich wobec polskich jeńców wojennych – przedstawia politykę okupacyjnych władz niemieckich wobec inteligencji polskiej – określa, jakie miały być zasady hitlerowskiej polityki okupacyjnej wobec Polaków w Generalnym Gubernatorstwie i jakich sfer życia miały dotyczyć – opisuje przebieg powstania w</p>	<p>europejskich.</p>	
--	--	--	---	--	----------------------	--

			<p>zesłaniu – charakteryzuje sytuację Polaków na ziemiach wcielonych do III Rzeszy – omawia warunki życia Polaków w Generalnym Gubernatorstwie – przedstawia metody eksterminacji ludności żydowskiej na ziemiach polskich.</p>	<p>getcie warszawskim – omawia postawy społeczeństwa polskiego wobec Holokaustu – przedstawia proces budowania organizacji konspiracyjnych na ziemiach polskich pod okupacją.</p>		
7. Sprawa polska podczas II wojny światowej	<p>– powstanie rządu emigracyjnego we Francji, przeniesienie polskiego ośrodka władzy do Wielkiej Brytanii – Polacy na frontach II wojny światowej – stosunki polsko-radzieckie po podpisaniu układu Sikorski-Majski</p>	<p>– zna daty: mianowania Władysława Raczkiewicza na prezydenta Polski (30 IX 1939 r.), utworzenia rządu Sikorskiego (30 IX 1939 r.), konferencji w Teheranie (28 XI – 1 XII 1943 r.), konferencji w Jałcie (4–11 II 1945 r.) – identyfikuje postać</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Związek Patriotów Polskich</i>, <i>Krajowa Rada Narodowa</i> – zna daty: ewakuacji władz II Rzeczypospolitej do Rumunii (17/18 IX 1939 r.), bitwy o Narwik (V 1940 r.), bitwy o Tobruk (VIII–XII 1941 r.),</p>	<p>– zna daty: powstania Rady Narodowej (XII 1939 r.), przeniesienia rządu emigracyjnego do Londynu (VI 1940 r.), ewakuacji wojsk polskich z ZSRR (1942), zdobycia Bolonii (IV 1945 r.), bitwy pod Lenino (X 1943 r.), powstania Związku</p>	<p>– identyfikuje postać Augusta Zaleskiego – wyjaśnia wpływ sprawy katyńskiej na sytuację Polski na arenie międzynarodowej – porównuje politykę rządu emigracyjnego i komunistycznych ośrodków władzy w Polsce.</p>	<p>– ocenia postępowanie polskich komunistów – ocenia działalność polskiego rządu emigracyjnego podczas II wojny światowej.</p>

	<p>– sprawa katyńska i zerwanie stosunków z polskim rządem londyńskim przez ZSRR</p> <p>– początki komunistycznych ośrodków władzy</p> <p>– katastrofa gibraltarska i śmierć Władysława Sikorskiego</p> <p>– konferencja w Teheranie a sprawa polska</p>	<p>Władysława Sikorskiego</p> <p>– omawia decyzje konferencji teherańskiej i jałtańskiej w sprawie polskiej.</p>	<p>układu Sikorski-Majski (30 VII 1941 r.), bitwy o Monte Cassino (V 1944 r.), zerwania stosunków dyplomatycznych między rządem polskim na emigracji a ZSRR (25 IV 1943 r.), katastrofy gibraltarskiej (1943 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa, Bolesława Bieruta, Stanisława Mikołajczyka</p> <p>– wskazuje na mapie miejsca, w których Polacy stoczyli walki podczas II wojny światowej</p> <p>– charakteryzuje udział polskich</p>	<p>Patriotów Polskich (III 1942 r.), powstania Krajowej Rady Narodowej (31 XII 1943–1 I 1944 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Bolesława Wieniawy-Długoszowskiego, Ignacego Paderewskiego, Zygmunta Berlinga, Michała Roli-Żymierskiego, Karola Świerczewskiego, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego</p> <p>– omawia okoliczności powstania władz polskich na emigracji</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania i szlak bojowy armii gen. W. Andersa oraz</p>		
--	--	--	---	---	--	--

			<p>formacji wojskowych w walkach na frontach II wojny światowej</p> <p>– przedstawia postanowienia układu Sikorski-Majski i skutki jego podpisania</p> <p>– wyjaśnia wpływ sprawy katyńskiej na stosunki między polskim rządem emigracyjnym a ZSRR.</p>	<p>wojsk polskich walczących u boku Armii Czerwonej</p> <p>– opisuje proces kształtowania się komunistycznego ośrodka władzy w Polsce</p> <p>– wyjaśnia wpływ katastrofy gibraltarskiej na politykę rządu emigracyjnego</p> <p>– wymienia formacje polskie, które walczyły na frontach II wojny światowej.</p>		
8. Polskie Państwo Podziemne	<p>– polityczne organizacje konspiracyjne</p> <p>– cele polityczne i strategiczne Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej</p> <p>– struktura i działalność ZWZ-AK</p> <p>– inne polskie organizacje</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>konspiracja, Armia Krajowa, sabotaż, dywersja, plan „Burza”, Polskie Państwo Podziemne</i></p> <p>– zna daty: powstania AK (14 II 1942 r.), rozpoczęcia realizacji planu „Burza” (1944 r.), powstania war-</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Służba Zwycięstwu Polsce, Związek Walki Zbrojnej, Delegatura Rządu na Kraj, Kierownictwo Walki Cywilnej, Szare Szeregi, rzeź wołyńska</i></p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>„mały sabotaż”, Związek Odwetu, Kierownictwo Dywersji (Kedyw), Ukraińska Powstańcza Armia (UPA)</i></p> <p>– zna daty: powstania Związku</p>	<p>– identyfikuje postacie: Pawła Frenkiela, Szymona Rathajzera, Kazimierza Iranka-Osmeckiego, Stepana Bandery, Oskara Dirlawangera, Ericha von dem Bach</p> <p>– Zelewskiego</p> <p>– omawia postawę</p>	<p>– ocenia postawę mocarstw wobec powstania warszawskiego</p> <p>– ocenia decyzję o wybuchu powstania warszawskiego</p> <p>– ocenia postawy Polaków w powstaniu warszawskim</p>

	<p>podziemne – konflikt polsko-ukraiński na Wołyniu – plan „Burza” – geneza powstania warszawskiego – wybuch powstania warszawskiego – mocarstwa wobec powstania – upadek i skutki powstania – bilans powstania</p>	<p>szawskiego (1 VIII – 3 X 1944 r.) – identyfikuje postać Tadeusza Komorowskiego „Bora” – charakteryzuje cele polityczne Polskiego Państwa Podziemnego – omawia cele strategiczne Polskiego Państwa Podziemnego – przedstawia założenia planu „Burza”.</p>	<p>– zna daty: powstania Delegatury Rządu na Kraj (XII 1940 r.), rzezi wołyńskiej (1943 r.) – identyfikuje postać Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka” – przedstawia polityczne organizacje konspiracyjne – omawia działalność zbrojną ZWZ-AK – wymienia polskie organizacje podziemne – przedstawia przyczyny i przejawy konfliktu polsko-ukraińskiego na Wołyniu – omawia genezę powstania warszawskiego – opisuje skutki</p>	<p>Odvetu (1940 r.), powstania Kierownictwa Dywersji (1943 r.), akcji pod Arsenalem (1943 r.), powstania Ukraińskiej Powstańczej Armii (1942 r.) – identyfikuje postacie: Emila Fieldorfa „Nila”, Franza Kutschery, Antoniego Chruściela „Montera”, Cyryła Ratajskiego, Jana Piekałkiewicza – charakteryzuje strukturę ZWZ-AK – omawia przebieg walk w powstaniu warszawskim – wymienia cele i formy działania, które miał realizować Związek Walki Zbrojnej na</p>	<p>aliantów wobec powstania warszawskiego – opisuje postawy Polaków w powstaniu warszawskim</p>	<p>– ocenia działalność Polskiego Państwa Podziemnego</p>
--	---	---	---	---	---	---

			powstania warszawskiego – przedstawia strukturę Polskiego Państwa Podziemnego.	terenie okupowanej Polski.		
POLSKA I ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Powojenny świat	– skutki wojny – konferencja poczdamska – procesy zbrodniarzy wojennych – na tropie nazistów – okupacja Niemiec i Austrii – powstanie Organizacji Narodów Zjednoczonych – struktura ONZ – plan Marshalla – paryski traktat pokojowy – rosnące wpływy komunizmu – wojna domowa w Grecji	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>demilitaryzacja, denazyfikacja, demokratyzacja, procesy norymberskie</i> – zna daty: konferencji w Poczdamie (17 VII–2 VIII 1945 r.), procesów norymberskich (1946–1949 r.) – identyfikuje postacie: Harry’ego Trumana, Clementa Attlee – omawia społeczne i gospodarcze skutki II wojny światowej – wymienia postanowienia konferencji	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dekartelizacja, procesy oświęcimskie, recesja, Europejski Plan Odbudowy, sowietyzacja, eksport rewolucji</i> – zna daty: procesów oświęcimskich (1946–1948 r., 1963–1965 r.), podpisania <i>Deklaracji Narodów Zjednoczonych</i> (1942 r.), konferencji założycielskiej Organizacji	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pauperyzacja, reemigranci, Bizonia, Trizonia</i> – zna daty: powstania Bizonii (1947 r.), powstania Trizonii (1949 r.), powstania Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej (1948 r.), układu pokojowego w Paryżu (10 II 1947 r.) – identyfikuje postacie: Szymona Wiesenthala, Karla	– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>eurokomunizm</i> – zna daty: powstania komunistycznej Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności (1946 r.), powstania niemieckiej Unii Chrześcijańsko-Demokratycznej (1945 r.) – identyfikuje postacie: Envera Hodży, Jana Masaryka – przedstawia zmiany etniczne na obszarze Europy po II wojnie światowej – podaje przykłady	– ocenia wpływ II wojny światowej na przemiany społeczne i polityczne powojennego świata.

		<p>poczdamskiej w sprawie Niemiec.</p>	<p>Narodów Zjednoczonych (25 IV 1945 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać George’a C. Marshalla, – wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po II wojnie światowej – przedstawia postanowienia konferencji poczdamskiej w sprawie powojennego porządku w Europie – omawia procesy zbrodniarzy wojennych – charakteryzuje i porównuje politykę władz okupacyjnych w Niemczech – przedstawia strukturę ONZ – wyjaśnia, jakie 	<p>Rennera, Josipa Broz-Tito, Klementa Gottwalda, Edwarda Benesza</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego niektórym z nazistów udało się uniknąć odpowiedzialności za zbrodnie wojenne – omawia powojenne losy Niemiec i Austrii – przedstawia politykę władz okupacyjnych w Austrii – opisuje okoliczności powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych – przedstawia okoliczności stworzenia planu Marshalla – omawia 	<p>ścigania zbrodniarzy nazistowskich po II wojnie światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> – określa wpływ Rady Bezpieczeństwa na procesy decyzyjne Organizacji Narodów Zjednoczonych – wskazuje metody przejmowania przez komunistów władzy w Europie Środkowo-Wschodniej po II wojnie światowej. 	
--	--	--	--	--	---	--

			były cele planu Marshalla – wyjaśnia, na czym polegał eksport rewolucji i jakie były jego skutki polityczne.	postanowienia układu pokojowego w Paryżu – charakteryzuje proces sowietyzacji Europy Środkowo-Wschodniej.		
2. Początek zimnej wojny	– świat dwubiegunowy – upadek starych mocarstw – początek rywalizacji radziecko-amerykańskiej i doktryna Trumana – działania bloku komunistycznego – Kominform i RWPG – I kryzys berliński (1948–1949 r.) i powstanie NATO – wyścig zbrojeń – powstanie dwóch państw niemieckich – sprawa Austrii – inicjatywy integracyjne w Europie Zachodniej	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>zimna wojna</i> , „ <i>żelazna kurtyna</i> ”, <i>centralne planowanie</i> , <i>industrializacja</i> , <i>wyścig zbrojeń</i> – zna datę utworzenia RFN i NRD (1949 r.) – identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Harry’ego Trumana – wskazuje na mapie państwa niemieckie – wyjaśnia, na czym polegała zimna wojna oraz wyścig zbrojeń.	– wyjaśnia znaczenie terminów: układ dwubiegunowy, doktryna Trumana, doktryna Reagana, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego, Układ Warszawski, traktat paryski, Europejska Wspólnota Węgla i Stali, traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Gospodarcza, Europejska	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>taktyka salami</i> , <i>Kominform</i> , <i>program tzw. gwiazdnych wojen</i> , <i>plan Schumana</i> – zna daty: wojny domowej w Grecji (1946–1949 r.), powstania Kominformu (1947 r.), blokady Berlina (VI 1948–V 1949 r.), układu w Zgorzelcu (1950 r.), powstania Rady Europy (1949 r.), powstania planu Schumana (1951 r.) – identyfikuje postacie: Richarda	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>most powietrzny</i> , <i>koncepcja tzw. wysuniętej strategii</i> – identyfikuje postacie: Andrieja Żdanowa, Wilhelma Piecka, Waltera Ulbrichta, Otto Grotewohla – omawia okoliczności upadku starych mocarstw: Francji i Wielkiej Brytanii – wyjaśnia, na czym polegał sowiecki model gospodarki narzucany krajom członkowskim RWPG.	– ocenia, jakie realne zagrożenia dla świata niósł za sobą wyścig zbrojeń realizowany przez supermocarstwa – ocenia polityczny wydzźwięk blokady Berlina w 1948 r.

			<p>Wspólnota Energii Atomowej – zna daty: ogłoszenia tzw. „żelaznej kurtyny” (1946 r.), ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947 r.), powstania Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (1949 r.), powstania NATO (4 IV 1949 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955 r.), traktatu paryskiego (1951 r.), powstania EWWiS (1951 r.) – identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Jeana Monneta, Roberta Schumana – wskazuje na mapie „żelazną kurtynę”</p>	<p>Coudenhove-Kalergia, Eduarda Herriota, Aristideda Brianda, Alcide de Gasperiego – omawia okoliczności powstania i działalność Kominformu – charakteryzuje cele i działalność RWPG – opisuje okoliczności i skutki blokady Berlina Zachodniego – wymienia obowiązki państw należących do NATO – przedstawia okoliczności powstania dwóch państw niemieckich.</p>		
--	--	--	---	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegał układ dwubiegunowy w powojennym świecie i jakie były jego polityczne i gospodarcze konsekwencje – omawia założenia doktryny Trumana i konsekwencje wprowadzenia jej w życie – przedstawia przyczyny i cele powstania NATO – opisuje okoliczności powstania Układu Warszawskiego – omawia przejawy wyścigu zbrojeń – charakteryzuje proces integracji Europy Zachodniej. 			
3. Początki systemu komunistycznego w Polsce	– skutki polityczne, demograficzne i ekonomiczne II wojny światowej dla Polski	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Ziemie Odzyskane</i> , <i>referendum</i> – zna daty: ogłoszenia	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Akcja „Wisła”</i> , <i>repatriacja</i> – zna daty: Akcji	– zna daty: pogromu kieleckiego (1946 r.), aresztowania przywódców	– zna daty: umowy polsko-radzieckiej (21 IV 1945 r.), układu granicznego polsko-	– ocenia postawy Polaków wobec nowej władzy.

	<p>– reforma rolna i nacjonalizacja przemysłu – postawy Polaków w nowej sytuacji politycznej – represje i działania aparatu bezpieczeństwa i władz komunistycznych wobec podziemia niepodległościowego oraz opozycji – referendum ludowe z 1946 r. – sfałszowane wybory z 1947 r.</p>	<p>Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego (22 VII 1944 r.), porozumienia między PKWN a rządem ZSRR o polsko-radzieckiej granicy (27 VII 1944 r.), powstania Rządu Tymczasowego RP (31 XII 1944 r.), referendum (30 VI 1946 r.), wyborów (19 I 1947 r.) – wskazuje na mapie zmiany terytorialne Polski po II wojnie światowej – omawia postanowienia konferencji poczdamskiej dotyczące zmian terytorialnych państwa polskiego – wyjaśnia, jaką rolę w umacnianiu władzy komunistycznej w Polsce odegrało</p>	<p>„Wisła” (1947 r.), 3 letniego planu gospodarczego (1947–1949 r.), planu 6-letniego (1950–1955 r.), rozwiązania AK (19 I 1945 r.), procesu szesnastu (VI 1945 r.) – identyfikuje postacie: Leopolda Okulickiego, Edwarda Osóbki – Morawskiego, Stanisława Mikołajczyka – przedstawia zmiany terytorialne powojennej Polski – omawia społeczne, demograficzne i gospodarcze skutki II wojny światowej dla Polski – opisuje skutki wprowadzenia gospodarki planowej w latach</p>	<p>Polskiego Państwa Podziemnego (III 1945 r.), powstania TRJN (VI 1945 r.) – identyfikuje postać Witolda Pileckiego – opisuje zmiany etniczne na ziemiach polskich po zakończeniu wojny – charakteryzuje pierwsze po wyzwoleniu reformy gospodarcze – wymienia organizacje podziemia niepodległościowego – omawia metody represji aparatu bezpieczeństwa i władz komunistycznych wobec podziemia niepodległościowego oraz</p>	<p>czechosłowackiego (1958 r.) – identyfikuje postacie: Jana Stanisława Jankowskiego, Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”, Józefa Kurasia „Ognia” – omawia postawy Polaków wobec nowej sytuacji politycznej.</p>	
--	---	---	--	---	--	--

		referendum ludowe i pierwsze powojenne wybory.	1947–1955 r. – przedstawia proces przejmowania władzy przez komunistów w Polsce.	opozycji.		
4. Polska w okresie stalinowskim	– powstanie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej – przemiany gospodarcze – stalinizm w kulturze, oświacie i nauce – państwo terroru – walka z Kościołem katolickim – Konstytucja PRL z 1952 r.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Polska Zjednoczona Partia Robotnicza</i> , <i>kolektywizacja</i> , <i>socrealizm</i> – zna datę uchwalenia Konstytucji PRL (1952 r.) – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułkę – przedstawia ustrój państwa w świetle Konstytucji PRL.	– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Polska Partia Robotnicza</i> , <i>Państwowe Gospodarstwa Rolne</i> – zna daty: powstania PZPR (XII 1948 r.), planu 6-letniego (1950–1955 r.) – identyfikuje postacie: Edwarda Osóbkę-Morawskiego, Józefa Cyrankiewicza, Stefana Wyszyńskiego – charakteryzuje przemiany	– wyjaśnia znaczenie terminu: „księża patrioci” – zna daty: reformy walutowej (1950 r.), przyjęcia socrealizmu w literaturze, architekturze i sztuce (1949 r.), internowania prymasa S. Wyszyńskiego (1953 r.) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca – przedstawia okoliczności i skutki powstania PZPR – opisuje sposoby i metody walki	– zna daty: powstania Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego (1949 r.), powstania Radia „Wolna Europa” (1949 r.), ucieczki J. Światły na Zachód (1953 r.) – identyfikuje postacie: Kazimierza Pużaka, Bolesława Piaseckiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Józefa Światły – charakteryzuje przemiany na polskiej scenie politycznej po 1945 r. – przedstawia	– ocenia relacje między państwem a Kościołem katolickim w okresie stalinowskim – ocenia okres stalinizmu w Polsce.

			<p>gospodarcze w Polsce w okresie stalinowskim</p> <p>– przedstawia cechy charakterystyczne stalinizmu w literaturze, architekturze i sztuce</p> <p>– omawia system terroru i metody represji w Polsce w okresie stalinizmu</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego okres stalinizmu w Polsce można nazwać czasem terroru.</p>	<p>reżimu komunistycznego z Kościołem katolickim</p> <p>– omawia okoliczności uchwalenia Konstytucji PRL.</p>	<p>sposoby indoktrynacji młodego pokolenia Polaków</p> <p>– omawia cele i sposoby działalności „księży patriotów”</p> <p>– wskazuje różnice między gospodarką w okresie Polski Ludowej a gospodarką kapitalistyczną.</p>	
5. Rozpad systemu kolonialnego	<p>– kolonie holenderskie (Malaje, Indonezja)</p> <p>– kolonie francuskie (Półwysep Indochiński, kraje Maghrebu)</p> <p>– kolonie brytyjskie (Półwysep Indyjski, Afryka Południowa)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dekolonizacja, państwa Trzeciego Świata</i></p> <p>– przedstawia polityczne i gospodarcze skutki dekolonizacji Afryki.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>apartheid, Rok Afryki</i></p> <p>– zna daty: wojny francusko-wietnamskiej (1945–1954 r.), wojny algiersko-francuskiej (1954–</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>metoda tzw. biernego oporu, Ruch Państw Niezaangażowanych, Indyjski Kongres Narodowy, Afrykański Kongres Narodowy,</i></p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>bantustan, Organizacja Tajnej Armii, Front Wyzwolenia Narodowego</i></p> <p>– zna daty walki o niepodległości Indonezji (1945–1949 r.)</p>	<p>– ocenia proces dekolonizacji i jego wpływ na sytuację geopolityczną na świecie.</p>

	<p>– konflikt indyjsko-pakistański – dekolonizacja Afryki</p>		<p>1962 r.), powstania Indii i Pakistanu (1947 r.), wprowadzenia apartheidu (1948 r.), likwidacji apartheidu (1994 r.), Roku Afryki (1960 r.) – identyfikuje postaci: Mahatmy Gandhiego, Nelsona Mandeli – przedstawia rozpad systemu kolonialnego Francji na półwyspie indochińskim – opisuje okoliczności i skutki walki Algierczyków o niepodległość – omawia proces i skutki rozpadu imperium brytyjskiego w Azji – wyjaśnia, na czym polegała polityka apartheidu</p>	<p><i>Organizacja Jedności Afrykańskiej</i> – zna daty: bitwy w dolinie Diên Biên Phu (V 1954 r.), układu pokojowego w Genewie (1955 r.), powstania OJA (1963 r.), konferencji w Bandungu (1955 r.) – identyfikuje postaci: Ho Chi Minha – omawia proces rozpadu systemu kolonialnego Holandii – omawia przyczyny i skutki konfliktu indyjsko-pakistańskiego – przedstawia proces dekolonizacji Afryki.</p>	<p>– identyfikuje postać Ahmeda Sukarno – wyjaśnia, jaką rolę odgrywał Ruch Państw Niezaangażowanych.</p>	
--	---	--	--	---	---	--

			realizowana w Republice Południowej Afryki.			
6. Daleki Wschód po II wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> – sytuacja w Japonii w latach 1945–1948 r. – wojna koreańska – Chiny Mao-Tse-Tunga i polityka wielkiego skoku – rewolucja kulturalna – wojna wietnamska – dyktatura Pol Pota w Kambodży 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu wojny koreańskiej – wyjaśnia przyczyny zaangażowania się USA w konflikt w Wietnamie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rewolucja kulturalna</i> – zna daty: kapitulacji Japonii (2 IX 1945 r.), proklamowania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949 r.), wojny w Wietnamie (1957–1975 r.) – identyfikuje postacie: Douglasa MacArthura, Kim Ir Sena, Mao-Tse-Tunga, XIV Dalajlamy – wyjaśnia, na czym polegała polityka tzw. <i>Wielkiego Skoku</i> i jakie były jej skutki – przedstawia realizację założeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>Vietcong, Czerwoni Khmerzy</i> – zna daty: rozejmu w Panmundżom (27 VII 1953 r.), rozpoczęcia tzw. <i>Wielkiego Skoku</i> (1958 r.), początku rewolucji kulturalnej (1966 r.), ofensywy Ted (1968 r.), rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży (1975–1979 r.) – identyfikuje postać Hirohito, Czang Kaj-szeka, Pol Pota – omawia sytuację gospodarczą i polityczną Japonii po zakończeniu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>hunwejbini</i> – identyfikuje postać Deng Xiaopinga – przedstawia proces umacniania się reżimu komunistycznego w Chinach i jego ekspansję. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia interwencję USA w Wietnamie.

			rewolucji kulturalnej w Chinach i jej skutki.	wojny. – opisuje rządy Czerwonych Khemerów w Kambodży.		
7. Blok wschodni po śmierci Stalina	<ul style="list-style-type: none"> – śmierć Stalina (1953 r.) i kryzys władzy w ZSRR – powstanie berlińskie (1953 r.) – Układ Warszawski – XX Zjazd KPZR i tajny raport Chruszczowa (1956 r.) – powstanie węgierskie (1956 r.) – budowa muru berlińskiego (1961 r.) – kryzys kubański – „praska wiosna” 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>destalinizacja</i> – zna daty: powstania węgierskiego (1956 r.), „praskiej wiosny” (1968 r.) – przedstawia przyczyny i skutki powstania na Węgrzech – omawia przyczyny i skutki „praskiej wiosny”. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>doktryna Breżniewa</i>, „<i>praska wiosna</i>” – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (V 1955 r.), XX Zjazdu KPZR (II 1956 r.), budowy muru berlińskiego (1961 r.), kryzysu kubańskiego (1962 r.), inwazji na Czechosłowację (20/21 VIII 1968 r.) – identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Imre Nagy’ a, Fidela Castro, Alexandra 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania berlińskiego (1953 r.), inwazji w Zatoce Świń (IV 1961 r.) – identyfikuje postacie: Ławrentija Berii, Georgija Malenkowa, Georgija Żukowa, Janosa Kadara, Gustava Husaka – wyjaśnia, jakie znaczenie dla destalinizacji miał XX Zjazd KPZR i tajny raport N. Chruszczowa – omawia przyczyny i skutki wybuchu powstania berlińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Mátyása Rákosi, Pála Malétera, Fulgencia Batisty – omawia zmiany we władzach ZSRR po śmierci J. Stalina – wyjaśnia, dlaczego postawił świat na krawędzi kolejnego konfliktu światowego. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia inwazję wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację – ocenia wpływ kryzysów w państwach bloku wschodniego na sytuację Europy Środkowo-Wschodniej.

			<p>Dubczeka, Johna F. Kennedy'ego</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności powstania Układu Warszawskiego – wyjaśnia przyczyny budowy muru berlińskiego – omawia skutki kryzysu Kubańskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę wewnętrzną i zagraniczną ZSRR za rządów N. Chruszczowa – przedstawia wydarzenia, które doprowadziły do kryzysu kubańskiego. 		
<p>8. Europa Zachodnia i USA podczas zimnej wojny</p>	<ul style="list-style-type: none"> – integracja europejska (traktaty rzymskie i powstanie trzech wspólnot europejskich) – życie polityczne w Stanach Zjednoczonych (John F. Kennedy, Lyndon Johnson i proces równouprawnienia ludności afroamerykańskiej) – afera Watergate i ustąpienie Richarda Nixona 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>segregacja rasowa</i> – wyjaśnia, na czym polegał proces integracji Europy – podaje przykłady odejścia od systemów autorytarnych na rzecz demokracji w Europie. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>embargo</i> – zna daty: traktatów rzymskich (1957 r.), powstania EWG (1957 r.) i Euratomu (1957 r.), „rewolucja goździków” (1974 r.), końca dyktatury F. Franco (1975 r.) – identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Johna F. Kennedy'ego, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>monetarizm</i>, <i>Organizacja Krajów Eksportujących Ropę Naftową</i> – zna daty: Układu o Zakazie Doświadczeń z Bronią Jądrową (1963), afery Watergate (1972 r.), I kryzysu naftowego (1974–1975 r.) – identyfikuje postacie: Paula Henry'ego Spaaka, 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania V Republiki Francuskiej (1958 r.), lądowania Amerykanów na Księżycu (1969 r.) – identyfikuje postacie: Antonio Salazara, Marcelo Caetano – charakteryzuje osiągnięcia prezydentury L. B. Johnsona – przedstawia polityczne skutki afery Watergate. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia, na przykładzie ropy naftowej, rolę surowców strategicznych we współczesnym świecie.

	<p>– „rewolucja goździków” w Portugalii i śmierć dyktatora Hiszpanii Francisca Franco – koniec dyktatur na Półwyspie Iberyjskim</p> <p>– wpływ kryzysów naftowych na życie polityczne i gospodarcze krajów zachodnich</p>		<p>Richarda Nixona</p> <p>– wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG,</p> <p>– wyjaśnia znaczenie traktatów rzymskich dla procesu integracji Europy Zachodniej</p> <p>– omawia proces demokratyzacji w Portugalii i Hiszpanii.</p>	<p>Lyndona B. Johnsona</p> <p>– wskazuje na mapie etapy rozszerzania Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej</p> <p>– omawia politykę USA za prezydentury J. F. Kennedy’ego</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała afera Watergate</p> <p>– opisuje przyczyny i konsekwencje kryzysu naftowego z lat 1974–1975 r.</p>		
<p>9. Konflikty na Bliskim Wschodzie</p>	<p>– mandaty: francuski (Liban, Syria), brytyjski (Palestyna)</p> <p>– wojna arabsko-żydowska (1948 r.)</p> <p>– kryzys sueski</p> <p>– wojna sześciodniowa i Jom Kippur</p> <p>– OWP i Jaser</p>	<p>– zna datę proklamowania niepodległości Izraela (V 1948 r.)</p> <p>– omawia okoliczności powstania państwa Izrael</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna sześciodniowa</i>, <i>ajatollah</i></p> <p>– zna daty: decyzji ONZ o podziale Palestyny (1947 r.), wojny arabsko-żydowskiej (1948 r.), kryzysu</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Czarny Wrzesień</i>, <i>pierwsza intifada</i></p> <p>– zna daty: deklaracji A. Balfoura (1917 r.), wojny Sześciodniowej (1967 r.), wojny</p>	<p>– zna datę zamachu na olimpiadzie w Monachium (1972 r.),</p> <p>– omawia wpływ zamachu podczas Igrzysk Olimpijskich w Monachium na stosunek państw zachodnich do Terroryzmu.</p>	<p>– ocenia wpływ konfliktów izraelsko-arabskich na sytuację geopolityczną w regionie i na świecie.</p>

	<p>Arafat – rewolucja islamska w Iranie – konflikt irańsko-iracki</p>		<p>sueskiego (VII 1956 r.), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956 r.) – identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata, Rezego Pahlawiego, Ruhollana Chomeiniego – omawia przyczyny i skutki wojny arabsko-żydowskiej w 1948 r. – przedstawia przyczyny i skutki konfliktu egipsko-izraelskiego w 1956 r. – omawia przyczyny dojścia do władzy Ruhollana Chomeiniego w Iranie.</p>	<p>Jom Kippur (1973 r.), zamachu na olimpiadzie w Monachium (1972 r.), podpisanie układu w Camp David (1978 r.) – identyfikuje postacie: Menachema Begina, Icchaka Rabina – opisuje losy terytoriów mandatowych Francji i Wielkiej Brytanii po II wojnie światowej – przedstawia skutki kryzysu sueskiego dla Francji, Wielkiej Brytanii i Egiptu. – omawia przyczyny i skutki wojny sześciodniowej i Jom Kippur – charakteryzuje konflikt</p>		
--	---	--	---	--	--	--

				palestyńsko-izraelski – wyjaśnia przyczyny wybuchu konfliktu irańsko-irackiego.		
10. Przemiany społeczno-kulturowe lat 60. i 70.	<ul style="list-style-type: none"> – walka z segregacją rasową w USA – Sobór Watykański II – rosnąca rola kobiet w życiu społeczeństw zachodnich – subkultury – teologia wyzwolenia i jej wpływ na życie polityczne krajów Ameryki Środkowej – rewolta studencka (1968 r.) – lewacki terrorizm – architektura: dalszy rozwój modernizmu i funkcjonalizmu – nowe trendy w modzie, stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rewolucja obyczajowa, feminizm, subkultura, terrorizm, popkultura</i> – zna datę II Soboru Watykańskiego (X 1962–XII 1965 r.) – charakteryzuje przemiany w Kościele katolickim w II połowie XX w. – określa cele działalności organizacji terrorystycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ekumenizm, hippisi, punk, funkcjonalizm, rewolucja seksualna</i> – zna datę rewolty studenckiej (1967–1968 r.) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – wyjaśnia, dlaczego Sobór Watykański II uznaje się za przełomowe wydarzenie w historii Kościoła katolickiego – charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>beatnicy, terrorizm lewacki, teologia wyzwolenia, modernizm</i> – zna datę marszu na Waszyngton (1963 r.) – przedstawia działalność Amerykanów walczących z segregacją rasową – omawia ruch ekumeniczny w Kościele – wymienia subkultury i trendy muzyczne, które powstały w Europie po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady</i> – zna datę zamachu na Alda Moro (1978 r.) – identyfikuje postacie: Gustava Gutiérreza, Betty Friedan, Allana Ginsberga, Jima Hendixa, Janis Joplin, Jima Morrisona, Johna Lennona, Andreeasa Baadera, Ulrike Meinhof, Le Corbusiera – wymienia najbardziej znane lewackie organizacje terrorystyczne – wymienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia przemiany społeczne i kulturowe lat 60. i 70. – ocenia zmiany roli kobiet w życiu społeczeństw zachodnich – ocenia stosunek państw i społeczeństw do działalności organizacji terrorystycznych.

	– muzyka		<p>przejawy rosnącej roli kobiet w życiu społeczeństw zachodnich</p> <p>– charakteryzuje cele rewolty studenckiej z 1968 r.</p> <p>– wymienia cechy charakterystyczne modernizmu w architekturze</p> <p>– podaje przykłady metod działania stosowanych przez terrorystów.</p>	<p>– charakteryzuje zmiany w modzie i stylu życia w latach 60. i 70.</p> <p>– charakteryzuje działalność organizacji terrorystycznych działających w państwach Europy Zachodniej.</p> <p>– opisuje główne założenia teologii wyzwolenia.</p>	życia kulturalnego uznane za ikony Popkultury.	
11. Polski październik i „mała stabilizacja”	<p>– PRL po śmierci Stalina</p> <p>– poznański Czerwiec (1956 r.)</p> <p>– polski Październik (1956 r.)</p> <p>– pierwsze lata rządów Władysława Gomułki</p> <p>– spór Gomułki z Kościołem katolickim</p> <p>– Marzec '68</p> <p>– stagnacja gospo-</p>	<p>– zna daty: Poznańskiego Czerwca (28–30 VI 1956 r.), polskiego Października (1956 r.), wydarzeń marcowych (1968 r.), wystąpień robotniczych na Wybrzeżu (XII 1970 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Gomułkę, Edwarda Gierka, Stefana Wyszyńskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „<i>polska droga do socjalizmu</i>”</p> <p>– zna daty: zwolnienia z więzienia Władysława Gomułki (XII , 1954 r.), odsunięcia W. Gomułki od władzy (XII 1970 r.)</p> <p>– identyfikuje</p>	<p>– zna daty: ucieczki J. Światły na Zachód (1953 r.), Listu 34 (1964 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Światły, Edwarda Ochaba, Antoniego Słonimskiego, Karola Modzelewskiego, Mieczysława Moczara</p> <p>– przedstawia</p>	<p>– zna daty: powstania Klubu Krzywego Koła (1955 r.), powstania Związku Młodzieży Socjalistycznej (1957 r.), powstania Ochotniczych Hufców Pracy (1958 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Leopolda Tyrmanda, Adama Ważyka, Henryka</p>	<p>– ocenia reakcję władz na wystąpienia robotnicze w 1956 i 1970 r.</p> <p>– ocenia postawę władz PRL wobec Kościoła Katolickiego.</p>

	<p>darca w latach 60. XX w. – Grudzień '70 – odsunięcie Władysława Gomułki od władzy</p>	<p>– wskazuje na mapie miasta, w których w 1956 r. i 1970 r. doszło do strajków robotniczych i demonstracji – przedstawia przyczyny i skutki Poznańskiego Czerwca – wyjaśnia przyczyny i skutki wystąpień studenckich w marcu 1968 r. – przedstawia przyczyny i skutki wystąpień robotniczych na Wybrzeżu w grudniu 1970 r.</p>	<p>postacie: Józefa Cyrankiewicza, Jacka Kuronia, Adama Michnika, Piotra Jaroszewicza – wskazuje na mapie miasta, w których doszło do protestów studenckich w 1968 r. – omawia przejawy „odwilży” politycznej w Polsce po 1953 r. – charakteryzuje przemiany w Polsce w pierwszych latach rządów W. Gomułki – przedstawia stosunki między państwem a Kościołem katolickim za rządów W. Gomułki – omawia sytuację gospodarczą Polski</p>	<p>przejawy krytyki środowisk inteligentnych wobec polityki partii – wyjaśnia, na czym polegał okres „małej stabilizacji” w Polsce.</p>	<p>Szlajfera, Stanisława Kociołka – wyjaśnia, na czym polegała dekompozycja w obozie władzy komunistycznej – omawia skutki zmian w najwyższych kręgach władzy, jakie zaszły w X 1956 r.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

			w latach 60. XX w.			
12. „Druka Polska” Edwarda Gierka	<ul style="list-style-type: none"> – geneza i założenia reform Edwarda Gierka – przyczyny niepowodzeń gospodarczych – przemiany społeczne – wydarzenia z 1976 r. – opozycja w latach 70. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wyboru K. Wojtyły na papieża (1978 r.), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979 r.) – identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Lecha Wałęsy, Stefana Wyszyńskiego, Karola Wojtyły – omawia założenia i realizację reform gospodarczych E. Gierka – przedstawia wpływ Jana Pawła II na przemiany społeczno-polityczne w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Komitet Obrony Robotników</i>, „<i>propaganda sukcesu</i>” – zna daty: reformy administracyjnej (1975 r.), nowelizacji Konstytucji PRL (1976 r.), powstania Komitetu Obrony Robotników (1976 r.) – identyfikuje postacie: Piotra Jaroszewicza, Jacka Kuronia, Adama Michnika – wskazuje na mapie najważniejsze inwestycje przemysłowe ekipy E. Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela</i>, <i>Konfederacja Polski Niepodległej</i> – zna daty: powstania Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela (1977 r.), założenia Konfederacji Polski Niepodległej (1979 r.) – identyfikuje postacie: Edwarda Babiucha, Jana Lityńskiego, Zbigniewa Romaszewskiego, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa, Leszka Moczulskiego, Anny 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę powstania Wolnych Związków Zawodowych (1978 r.) – identyfikuje postacie: Jana Józefa Lipskiego, Edwarda Lipińskiego, Andrzeja Czumy, Kazimierza Świtonía, Andrzeja Kołodzieja, Aleksandra Halla – omawia relacje państwa z Kościołem katolickim za rządów E. Gierka. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia okres rządów E. Gierka – ocenia rolę Kościoła katolickiego i Jana Pawła II w przemianach społeczno-politycznych w Polsce.

			<p>–omawia przyczyny niepowodzeń gospodarczych oraz ich skutki gospodarcze i społeczne</p> <p>– przedstawia cele zawiązania Komitetu Obrony Robotników</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała „propaganda sukcesu” prowadzona w czasie rządów E. Gierka.</p>	<p>Walentynowicz, Bogdana Borusewicz</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wystąpień robotniczych w 1971 i 1976 r.</p> <p>– wymienia ugrupowania opozycyjne, które powstały w Polsce w latach 70.</p>		
UPADEK KOMUNIZMU						
<p>1. Upadek systemu jałtańskiego</p>	<p>– interwencja w Afganistanie</p> <p>– nowy kurs w polityce wobec bloku wschodniego do 1985 r.</p> <p>– reformy Michaiła Gorbaczowa</p> <p>– Jesień Ludów i upadek komunizmu w krajach Europy Środkowej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>glasnost</i>, <i>pieriestrojka</i>, <i>Jesień Narodów</i></p> <p>– zna daty: Jesieni Narodów (1989–1990 r.), zjednoczenia Niemiec (IX 1990 r.), rozwiązania ZSRR (XII 1991 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Ronalda</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „<i>imperium złota</i>”, <i>aksamitna rewolucja</i></p> <p>– zna daty: wkroczenia wojsk radzieckich do Afganistanu (XII 1979 r.), wycofania się Rosjan z</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>mudżahedini</i></p> <p>– zna daty: ogłoszenia programu „gwiazdnych wojen” (1983 r.), konferencji „Dwa plus cztery” w Moskwie (1990 r.), ogłoszenia</p>	<p>– zna daty: powstania Karty 77 (1977 r.), katastrofy elektrowni jądrowej w Czarnobylu (1986 r.), puczu G. Janajewa (1991 r.),</p> <p>– identyfikuje postacie: Babraka Karmala, Egona Krenza, Giennadija Janajewa, Stanisława</p>	<p>– ocenia polityczne, społeczne i gospodarcze skutki Jesieni Narodów.</p>

	<p>– zjednoczenie Niemiec – upadek ZSRR i rządy Borysa Jelcyna w Rosji</p>	<p>Reagana, Michaiła Gorbaczowa – charakteryzuje reformy polityczne przeprowadzone przez M. Gorbaczowa – wyjaśnia symbolikę upadku muru Berlińskiego.</p>	<p>Afganistanu (II 1989 r.), przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985 r.), powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (XII 1991 r.) – identyfikuje postacie: Margaret Thatcher, Vaclava Havla, Helmuta Kohla, Borysa Jelcyna – wskazuje na mapie państwa powstałe po rozpadzie ZSRR – omawia przyczyny i skutki interwencji wojsk radzieckich w Afganistanie – przedstawia zasięg, przyczyny i skutki Jesieni Narodów – opisuje proces zjednoczenia</p>	<p>niepodległości Litwy (1990 r.), podpisania Aktu Końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1975 r.) – identyfikuje postacie: Nikolai Ceausescu, Ericha Honeckera – omawia przejawy wyścigu zbrojeń w latach 80. – przedstawia okoliczności, w jakich nastąpił rozpad ZSRR.</p>	<p>Szuskiewiczza, Leonida Krawczuka – omawia ewolucję stosunków USA-ZSRR w latach 80. i 90.</p>	
--	--	---	---	---	---	--

			państw niemieckich.			
2. Powstanie NSZZ „Solidarność”	<ul style="list-style-type: none"> – pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski (1979 r.) – strajki sierpniowe – powstanie NSZZ „Solidarność” – stosunek władz PRL do NSZZ „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”</i> – zna daty: wyboru K. Wojtyły na papieża (1979 r.), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979 r.) – identyfikuje postacie: Karola Wojtyły, Edwarda Gierka, Lecha Wałęsy – wyjaśnia wpływ I pielgrzymki Jana Pawła II na przemiany polityczne w PRL – przedstawia skutki wystąpień robotniczych w sierpniu 1980 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>porozumienia sierpniowe, Międzyzakładowy Komitet Strajkowy</i> – zna daty: strajków robotniczych na Wybrzeżu i Górnym Śląsku (VIII 1980 r.), porozumień sierpniowych (31 VIII 1980 r.), powstania NSZZ „Solidarność” (17 IX 1980 r.), I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” (IX-X 1981 r.) – identyfikuje postacie: Piotra Jaroszewicza, Anny Walentynowicz 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę przyznania L. Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla (1983 r.) – identyfikuje postacie: Stanisława Kania, Mieczysława Jagielskiego – charakteryzuje sytuację społeczno-gospodarczą w Polsce na przełomie lat 70 i 80. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia reakcję władz PZPR na wystąpienia pracownicze w 1980 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ powstania NSZZ „Solidarność” na demokratyzację społeczeństwa i państwa

			<p>– przedstawia najważniejsze z postulatów sierpniowych</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego NSZZ „Solidarność” był ruchem masowym.</p>			
3. Stan wojenny i schyłek PRL	<p>– narastanie napięć</p> <p>– wprowadzenie stanu wojennego</p> <p>– postawy Polaków wobec stanu wojennego</p> <p>– świat wobec wydarzeń w Polsce</p> <p>– skutki stanu wojennego</p> <p>– geneza kryzysu systemu komunistycznego w Polsce</p> <p>– droga do negocjacji strony rządowej ze stroną opozycyjną</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>stan wojenny</i></p> <p>– zna daty: zamachu na papieża Jana Pawła II (13 V 1981 r.)</p> <p>wprowadzenia stanu wojennego (31 XII 1981 r.),</p> <p>– identyfikuje postać Wojciecha Jaruzelskiego,</p> <p>– wymienia restrykcje, które dotyczyły społeczeństwo polskie w okresie stanu wojennego.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego, internowanie</i></p> <p>– zna daty: pacyfikacji strajku w kopalni „Wujek” (16 XII 1981 r.), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983 r.), pielgrzymek Jana Pawła II do Polskie (1983, 1987 r.), spotkania w Magdalence (IX 1988 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie:</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>„karnawał Solidarności”, „socjalizm rynkowy”</i></p> <p>– zna daty: wydarzeń bydgoskich (1981 r.), przyznania L. Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla (1983 r.), zamordowania ks. J. Popiełuszki (X 1984 r.), powołania Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej (IV 1982 r.), powołania Regionalnej Komisji</p>	<p>– identyfikuje postacie: Stanisława Kani, Zbigniewa Messnera</p> <p>– przedstawia proces narastania napięć między „Solidarnością” a władzami państwowymi</p> <p>– charakteryzuje reakcje świata wobec wydarzeń w Polsce w latach 1981–1983 r.</p>	<p>– ocenia postawy Polaków wobec wprowadzenia stanu wojennego</p> <p>– ocenia postawy Polaków w okresie przemian politycznych w 1989 r.</p>

			<p>Mieczysława Rakowskiego, Czesława Kiszczaka, Józefa Glempa</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego – charakteryzuje represje wobec robotników i opozycji w czasie trwania stanu wojennego – przedstawia skutki gospodarcze stanu wojennego.	<p>Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” (V 1982 r.), powstania Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” (1987 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Ryszarda Kuklińskiego, Bogdana Lisa, Władysława Frasyniuka, Zbigniewa Bujaka – wyjaśnia, na czym polegała prowokacja bydgoska w 1981 r. – charakteryzuje sytuację społeczno-gospodarczą w Polsce w okresie stanu wojennego – omawia przejawy kryzysu systemu komunistycznego w Polsce – opisuje proces negocjacji strony		
--	--	--	---	---	--	--

				<p>rządowej z opozycją</p>		
<p>4. III Rzeczpospolita</p>	<p>– początki III Rzeczypospolitej – transformacja ustrojowa i jej koszty – „wojna na górze” i rozpad obozu solidarnościowego – Wałęsa prezydentem – przekazanie insygniów władzy przez prezydenta Kaczorowskiego – współczesne problemy polityki wewnętrznej w Polsce – sytuacja gospodarcza w III Rzeczypospolitej – plan Balcerowicza – Polska w strukturach euroatlantyckich</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>inflacja</i>, <i>pluralizm</i>, <i>prywatyzacja</i> – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (6 II – 5 IV 1989 r.), wyborów czerwcowych (4 VI 1989 r.), wejścia Polski do NATO (12 III 1999 r.), wejścia Polski do UE (1 V 2004 r.), uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997 r.) – identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy – przedstawia wyniki wyborów czerwcowych – określa, na czym polegała transformacja</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sejm kontraktowy</i>, <i>hiperinflacja</i>, „<i>wojna na górze</i>”, <i>strukturalne bezrobocie</i>, <i>plan Balcerowicza</i>, <i>Trójkąt Weimarski</i> – zna daty: ponownej rejestracji NSZZ „Solidarność” (IV 1989 r.), wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989 r.), utworzenia rządu T. Mazowieckiego (IX 1989 r.), przywrócenia nazwy Rzeczpospolita (XII 1989 r.), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990 r.),</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>popiwiek</i> – zna daty: rozwiązania PZPR (I 1990 r.), I wyborów samorządowych (V 1990 r.), przekazania insygniów przedwojennej władzy II RP (XII 1990 r.), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991 r.), – identyfikuje postacie: Krzysztofa Skubiszewskiego, Bronisława Geremka, Wiesława Chrzanowskiego – wskazuje na mapie państwa należące do Trójkąta</p>	<p>– zna daty: porozumienia o wycofaniu wojsk radzieckich z Polski (1991 r.) – przedstawia okoliczności wycofania wojsk radzieckich z Polski.</p>	<p>– ocenia postanowienia Okrągłego Stołu.</p>

		ustrojowa w Polsce w latach dziewięćdziesiątych XX wieku.	<p>wprowadzenia planu Balcerowicza (I 1990 r.), uchwalenia Małej Konstytucji (X 1992 r.), pierwszych w pełni wolnych wyborów do parlamentu (27 X 1991 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Leszka Balcerowicza, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda Kaczorowskiego, Aleksandra Kwaśniewskiego</p> <p>– omawia postanowienia uzgodnione podczas obrad Okrągłego Stołu</p> <p>– omawia proces przywracania w Polsce systemu demokratycznego</p> <p>– przedstawia założenia Planu</p>	<p>Weimarskiego</p> <p>– omawia proces przejmowania władzy przez opozycję</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała „wojna na górze” i jakie miała skutki polityczne</p> <p>– charakteryzuje społeczne skutki przemian politycznych i gospodarczych.</p>		
--	--	---	--	--	--	--

			<p>Balcerowicza – opisuje skutki reformy gospodarczych przeprowadzonych w ramach Planu Balcerowicza – przedstawia proces integracji Polski ze strukturami NATO i Unii Europejskiej.</p>			
<p>5. Gospodarka światowa na przełomie XX i XXI wieku</p>	<p>– reaganomika i thatcheryzm i ich wpływ na rozwój gospodarek zachodnich – stagnacja i kryzys gospodarczy w państwach bloku wschodniego – problemy ekonomiczne krajów Trzeciego Świata – dynamiczny rozwój gospodarek dalekowschodnich („tygrysy azjatyckie I i II generacji”)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kraje „Trzeciego Świata”, bogata Północ, biedne Południe</i> – wyjaśnia, jakie skutki społeczne i gospodarcze ma rozdźwięk między bogatą Północą a biednym Południem.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: <i>azjatyckie tygrysy</i> – zna daty: traktatu w Maastricht (1992 r.) – identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Margaret Thatcher – opisuje przejawy kryzysu gospodarczego w państwach bloku wschodniego – charakteryzuje problemy ekonomiczno-</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>reaganomika, thatcheryzm, Organizacja Krajów Eksportujących Ropę Naftową, teologia wyzwolenia</i> – zna daty: prezydentury R. Reagana (1981–1989 r.), rządów M. Thatcher (1979–1990 r.), walk plemiennych w Rwandzie (1994</p>	<p>– zna daty: powstania Układu Ogólnego w sprawie Taryf Celnych i Handlu (1994 r.), Północnoamerykańskiej Strefy Wolnego Handlu (1994 r.), założenia Organizacji Państw Amerykańskich (1948 r.), powstania Wspólnego Rynku Południa (1991 r.), powstania Organizacji Jedności Afrykańskiej (1963</p>	<p>– ocenia rządy M. Thatcher i wyjaśnia określenie „Żelazna dama”.</p>

	<p>– procesy integracyjne na świecie</p> <p>– rozwój gospodarczy i technologiczny świata w 2. połowie XX wieku</p> <p>– przepaść między bogatą Północą i biednym Południem</p>		<p>społeczne krajów Trzeciego Świata</p> <p>– omawia kierunki rozwoju gospodarczego i technologicznego świata w 2. połowie XX w.</p>	<p>r.)</p> <p>– charakteryzuje politykę gospodarczą R. Reagana</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne rządów M. Thatcher</p> <p>– wyjaśnia, co przyczyniło się do sukcesów gospodarczych azjatyckich tygrysów</p> <p>– przedstawia zasięg i przykłady procesów integracyjnych na świecie.</p>	<p>r.), powstania Unii Afrykańskiej (2002 r.), powstania Współpracy Gospodarczej Azji i Pacyfiku (1989 r.), powstania Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (1961 r.), powstania Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (1967 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Denga Xiaopinga</p> <p>– porównuje gospodarki bloku wschodniego i państw zachodnich.</p>	
<p>6. Konflikty na świecie po upadku ZSRR</p>	<p>– przekształcenia terytorialne w Europie Środkowej i konflikty zbrojne na Bałkanach</p> <p>– operacja „Pustynna Burza”</p>	<p>– zna datę zamachu na nowojorski World Trade Center (11 IX 2011 r.)</p> <p>– wymienia zjawiska i procesy, które mają wpływ na</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „<i>aksamitny rozwój</i>”</p> <p>– zna daty: wojny domowej w Chorwacji (1991–</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: operacja „Pustynna Burza”, operacja „Anaconda”</p> <p>– zna daty: ogłoszenia</p>	<p>– zna daty: ogłoszenia niepodległości przez Czarnogórę (2006 r.), ogłoszenia niepodległości przez Kosowo (2008 r.)</p>	<p>– ocenia perspektywy zagrożenia pokoju we współczesnym świecie.</p>

	<p>– współczesne konflikty zbrojne – współczesny terroryzm</p>	<p>bezpieczeństwo współczesnego świata.</p>	<p>1995 r.), wojny domowej w Bośni i Hercegowinie (1992–1995 r.), pokoju w Dayton (1995 r.), „aksamitnego rozwoju” (1993 r.) – identyfikuje postać Saddama Huseina – wyjaśnia, jakie były przyczyny konfliktów zbrojnych na Bałkanach – przedstawia okoliczności rozpadu Czechosłowacji.</p>	<p>niepodległości przez Słowenię, Chorwację i Macedonię (1991 r.), ogłoszenia niepodległości przez Bośnię i Hercegowinę (1991 r.), agresji Iraku na Kuwejt (1990 r.), operacji „Pustynna Burza” (1991 r.), konfliktu w Rwandzie (1994 r.), operacji „Anaconda” (2002 r.), zamachów w Madrycie (2004 r.), zamachu w Londynie (2005 r.) – identyfikuje postacie: Václava Havela, Vladimíra Mečiara – wskazuje na mapie państwa powstałe w wyniku rozpadu Jugosławii – opisuje proces rozpadu Jugosławii</p>	<p>– przedstawia dążenia separatystyczne w Europie Środkowo-Wschodniej – omawia przykłady współczesnych konfliktów zbrojnych.</p>	
--	--	---	--	---	---	--

				<p>i jego skutki</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i skutki operacji „Pustynna Burza” – omawia przykłady aktów terrorystycznych, które wpłynęły na sytuację geopolityczną współczesnego świata.		
--	--	--	--	---	--	--

Legenda

Treści spoza podstawy